

Sådan skriver du "Tæt på din økonomi" VSP, 3.635 anslag

Rentabilitet i nye grise stalde

På trods af høje byggepriser og højere renteniveau er der rentabilitet i nye stalde, hvis man effektivt lægger sig i bedste tredjedel.

Michael Groes Christiansen, specialkonsulent, mgc@seges.dk

SEGES Innovation har opdateret regnearket "Rentabilitetsanalyser svin ved investeringer i stalde".

Den nye mellemlange prognose er baseret på en slagtegrisefoderpris på 2 kr./FEsv og en indlagt afregningspris på 12,86 kr./kg ved en notering på 11,5 kr./kg. Bemærk, at det denne gang er en mellemlangsigtet prognose, fordi den rigtigt lange prognose på kornpriser og sojaskrå fortsat svarer til en slagtegrisefoderpris på cirka 1,55 kr./FEsv.

I forhold til den sidste langsigtede prognose er bytteforhold "afregning/foderpris" faldet fra 6,95 til 6,43 kr. Heldigvis siger bytteforhold i griseproduktion ikke noget om rentabiliteten. Der er i sig selv lavere krav til bytteforhold ved højere foderpriser, fordi de andre omkostninger ikke følger med foderpriser, men lever deres eget liv.

Byggepriserne er steget voldsomt siden sidste opdatering og er på kun 2 år steget med 20 %. Renteniveauet er steget meget på det sidste.

Programmet "standard forslag": Inventarlevetiden er øget fra 12,5 til 15 år. Investeringen levetid er fortsat sat til 25 år = staldens levetid. En del har jo 30 års brugstid på en stald, men med 25 år er der indlagt en buffer.

Som altid er "standard effektivitet" lagt ind for bedste tredjedel, og med 10 kr. i tillæg oven i basis smågriseprisberegningen for 7 og 30 kg's smågrise. Investeringens afkastningsgrad ved full-line produktion er 6,38 %, det vil sige fortsat noget højere end den forventede kalkulationsrente, der som standard er sat til 5,74 % i vægget lånerente, inkl. egenkapitalforrentning.

"Omsætningshastighed slagtegrisehalv" er fortsat sat til 13 uger som standard, hvilket for de bedste er uambitiøst, og burde være 12 uger. Årsagen til forsigtigheden er, at aftagerne i en grisering mange gange ikke ligger på samme niveau tilvækstmæssigt. Nogle har bedst økonomi i 12 uger, andre har brug for 14 uger, og så ender det med et kompromis på 13 uger, som alle reelt taber på.

Der ligger et urealiseret potentiale i slagtegriseproduktionen i Danmark, hvis omsætningshastigheden i griseringer passede til deltagerne i denne grisering.

I tabellen ses, at den dårligste afkastningsgrad er slagtegrise-investeringen med 13 ugers omsætningshastighed, men den kan blive den bedste, hvis omsætningshastigheden ændres til 12 uger.

I tabellen er det beregnet, at 12 ugers omsætningshastighed i forhold til 13 uger øger afkastningsgraden fra 5,77 % til 6,83 %. Sikkerhedsmargin for fald i notering og nulpunkt øges fra 1 øre/kg til 24 øre/kg, og investeringen er betalt hjem igen 3,5 år hurtigere.

3 anbefalinger

- Brug ikke bytteforholdet afregningspris og foderpris i en rentabilitetsanalyse

- Brug mest tid på de forudsætninger man selv kan påvirke. Hvordan sikres der god effektivitet i de planlagte stalde, og en god omkostningsstruktur?
- Sæt ambitiøse mål, specielt for omsætningshastigheden i slagtegrisestalde

Hvad er:

En investerings interne rente (IR) er investeringens forventede afkast.

Udregnet for en stalds levetid er IR også den rentesats WACC (vægtet rentesats), som investeringen maksimalt kan klare for at gå i nul.

Sikkerhedsmargin notering: Ved positivt fortegn = det som afregningsprisen kan tåle at falde for nulpunkt.

Sikkerhedsmarginen er ikke særlig stor.

Økonomiske nøgletal

	Søer	Smågrise	Slagtegrise 13 uger OSH	Full-line, i alt	Slagtegrise 12 uger OSH
Afkastningsgrad, %	6,34	8,28	5,77	6,38	6,83
EVA (procentpoint over kalkulationsrenten), %	0,6	2,5	0,03	0,64	1,09
Tilbagebetalingstid i år	23,0	14,5	25,0	23,5	21,5
Sikkerhedsmargin notering, kr./kg	0,13	0,59	0,01		0,24
Nulpunktsnotering kr./kg	11,37	10,91	11,49		11,26
Kapitalværdi i 1.000 kr.	1.757	3.776	136	5.670	4.944